

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-291/22-K

Název	Základní umělecká škola Jindřicha Jindřicha Cheb, Židovská 8, příspěvková organizace
Sídlo	Židovská 8, 350 02 Cheb
E-mail	zuscheb@zuscheb.cz
IČ	47722193
Identifikátor	600066533
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jiří Smitek
Zřizovatel	Město Cheb
Místo inspekční činnosti	Židovská 8, 350 02 Cheb Hradební 4, 350 02 Cheb
Termín inspekční činnosti	10. 5. 2022 – 12. 5. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) , zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Jindřicha Jindřicha Cheb (dále „škola“ nebo „ZUŠ“) poskytuje vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech; hudebním, tanečním, literárně-dramatickém a výtvarném. Výuka hudebního oboru, výtvarného oboru a literárně-dramatického oboru je realizována v sídle školy a výuka tanečního oboru v dalším místě poskytovaného vzdělávání (dále „pobočka“) v prostorách nedaleké základní školy v ulici Hradební. Škola aktivně spolupracuje s městem a místními kulturními institucemi a čerpá z bohatství regionálních tradic. Žáci ZUŠ jsou zapojeni do hraní v Městském dechovém orchestru, který dlouhodobě a s výraznými úspěchy vede ředitel školy. V roce 2020 zahájila činnost Akademie umění a kultury pro seniory města Cheb s finanční podporou zřizovatele školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Zaměření školy a její vize definované ve školním vzdělávacím programu a orientované na vzdělávání žáků, rozvíjení jejich osobnosti v umělecké oblasti a prezentaci výsledků jsou dlouhodobě realizovány.

Na řízení školy se podílejí dvě zástupkyně ředitele, které mají rozděleny kompetence k jednotlivým oddělením školy. Zapojeni jsou i vedoucí oddělení, kteří se zaměřují na materiální zajištění vyučovaných studijních zaměření, prezentaci výsledků. Celkový styl řízení je založen na vzájemné důvěře, z čehož vyplývá i způsob kontroly průběhu a výsledků vzdělávání. Ten je orientován na zjišťování a hodnocení úrovně prezentovaných výsledků žáky na interních a externích akcích jednotlivých oborů i fungující mezioborové spolupráce. Menší důslednost při kontrole úkolů a přijímaných opatření byla zaznamenána při vedení třídní dokumentace.

Od roku 2015 došlo ke generační obměně postupně stabilizovaného pedagogického sboru, který z padesáti procent tvoří absolventi ZUŠ. Specifika chebského regionu ovlivňují i personální politiku vedení školy při zajišťování odborně kvalifikovaných pracovníků, což není jednoduché ani přes motivační záměr zřizovatele. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se převážně učitelé hudebního oboru zúčastňují vzdělávacích akcí na základě svých preferencí, s ohledem na doporučení ředitele, potřeby školy a její finanční situaci. V hodnoceném období využívali především vzdělávání na dálku formou webinářů, prezentací v online prostředí a samostudia.

Očekávané výstupy (učební osnovy) stanovené školním vzdělávacím programem nejsou ve většině studijních zaměření rozpracovány pro jednotlivé ročníky převážně ve druhém stupni základního studia a v některých studijních zaměřeních v prvním stupni základního studia (např. Sborový zpěv – 1. – 6. ročník I. stupně). Způsob hodnocení výsledků vzdělávání žáků je v jednotlivých stupních klasifikace kromě stupně neuspokojivý nastaven mimo jiné oblasti hlavně na splnění vzdělávacího obsahu daného ročníku, což je při sloučených výstupech pouze fiktivní.

Podmínky pro výuku studijních zaměření hudebního oboru jsou na standardní úrovni. Učebny působí estetickým dojmem a jsou pro výuku žáků příjemné a motivující, žáci se v nich cítí velmi komfortně a uvolněně. Předností školy je to, že disponuje velkým počtem kvalitních nástrojů k půjčování, čemuž věnuje velkou pozornost již při jejich pořizování a následné péči o ně. Učebny pro výuku hry na klavír jsou vybaveny kvalitními klavíry, škola má také koncertní křídla, také učebny pro výuku dalších hudebních nástrojů jsou vybaveny kvalitními klavíry případně elektronickými klávesovými nástroji. Pěvecký sbor má v horním patře budovy k dispozici stupňovitě uspořádaný zkušební sál, v přízemí budovy je koncertní sál, kde se konají koncerty, přehrávky žáků. K výuce tanečních předmětů je

využíván gymnastický sál základní školy, který je prostorný a vybavený dle potřeb tanečního oboru. Také skladové prostory pro bohatý inventář kostýmů jsou dostačující. K dispozici jsou šatny pro žáky i zázemí pro vyučující. Pro výuku literárně-dramatického oboru slouží dostatečně prostorná učebna umožňující kolektivní i individuální výuku bez nutnosti stěhování mobiliáře. Součástí je i prostorná místnost pro uskladnění kostýmů a drobných rekvizit. Dobře vybavené učebny výtvarného oboru poskytují adekvátní a podnětné zázemí pro výuku všech vyučovaných předmětů. Škola disponuje standardně zařízenou keramickou dílnou a reprezentativní učebnou ateliérového typu s možností využití základní výpočetní techniky, určené pro všeobecné multimediální využití a práci s digitální grafikou. Učebny jsou, vzhledem k počtu zapsaných žáků, dispozičně poměrně dobře řešené, přesto by výtvarnému oboru jako celku jednoznačně prospělo prostorové rozšíření, které by kladně ovlivnilo výukový proces i pracovní prostředí pedagožek. V případě lekce v učebně prostorové tvorby plně obsazené žáky se stává výuka nekomfortní nejen pro vyučující, ale i pro žáky samotné.

Učitelé seznamují žáky s nebezpečnými situacemi na začátku školního roku a následně při dalších situacích, které nastávají v průběhu školního roku, např. koncerty, divadelní, hudební a taneční vystoupení. Tato strategie je účinná, neboť v hodnoceném období nebyl zaznamenán žádný úraz žáka. Bezpečnost žáků a pracovníků školy je posílena elektronickým zabezpečovacím systémem u vchodových dveří.

Vícezdrojové financování školy, její prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci cílů školního vzdělávacího programu. Škola každoročně v rámci vlastních finančních možností doplňuje a obměňuje učební pomůcky, notový materiál i hudební nástroje. V hodnoceném období byly zakoupeny nové hudební nástroje včetně široké škály zobcových fléten pro realizaci nově založeného Souboru barokní hudby. V hodnoceném období škola realizovala potřebné opravy hudebních nástrojů a interiéru.

Zapojením do rozvojového projektu Šablony se škole dařilo rozvíjet kvalitu základního uměleckého vzdělávání a otevřít školu veřejnosti prostřednictvím vzdělávání učitelů, pořádáním projektových dní pro žáky a komunitně osvětových akcí pro veřejnost.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všichni žáci hudebního oboru v individuálním studiu mají stanoven individuální studijní plán, který je v souladu s učebními osnovami školního vzdělávacího programu. Žáci jsou s těmito cíli na počátku hodiny seznamováni většinou odkazem na zadané domácí úkoly. Metody práce s žáky byly přiměřené jejich věku, individuálním schopnostem a míře nadání a byly účinné. Vyučovací hodiny byly organizačně promyšlené, u mladších žáků měly formálně spíše standardní strukturu (stupnice, etudy, přednes), ve vyšších ročnících byli žáci vedeni více k samostatnosti, především při studiu přednesové literatury. Někteří žáci se připravovali na celostátní kolo soutěže ZUŠ. Při práci s žáky byla rozvíjena jak jejich nástrojová technika a hudební projev tak i hudebnost obecně. Použité metody a formy vycházely převážně ze standardních metodik výuky nástrojové hry. Vyučující žesťových nástrojů uplatňují ve výuce znalosti moderních metodik výuky hry na žesťové nástroje. Ve všech sledovaných hodinách vyučující závěrem zhodnotili její průběh a splnění stanovených cílů, upozornili na chyby, stanovili postup k jejich odstranění, zadali úkoly pro domácí přípravu. Žáci byli vedeni k sebehodnocení a k formulování vlastních názorů. Koncert klavírního oddělení předvedl průřez technickou a uměleckou úrovní žáků od přípravného studia přes studenty základního studia I. a II. stupně až po žáka studia pro dospělé. Na výkonech žáků byl patrný růst jejich technických dovedností, také schopnost vypořádat se

s výrazovou stránkou skladeb různých žánrů, stylů a období. Většina žáků zaujala kvalitou svého tónu.

Škola má širokou nabídku žánrově různé komorní, souborové a orchestrální hry s bohatou časovou dotací v učebních plánech, která je žáky velmi využívána. Žáci mají možnost souběžné účasti i ve více souborech. V nich si budují znalosti a dovednosti rytmické souhry, čisté intonace, koncentrace, společné koordinace, vnímání spoluhráčů a sledování pokynů a gest vedoucího souboru či dirigenta. Pěvecký soubor Kopretiny má velmi kultivovaný a barevný zvuk, kterým dokáže vystihnout a vyjádřit charakter písně, děti zpívají intonačně a rytmicky přesně, zpívají s jistotou, radostí a s chutí. V souboru, který se zaměřuje na interpretaci jazzové hudby žáci ovládají velmi přesvědčivě jazzové frázování. Hra jednotlivých sekcí (trubky, saxofony, pozouny, doprovod) je kompaktní, nástroje zvukově navzájem do sebe zapadají a vytváří působivý jednotný celek. Vyučující souborů jsou výrazné umělecké a pedagogické osobnosti, které požívají u veřejnosti a také u dětí autoritu a úctu, což se velmi pozitivně projevuje ve výsledcích jejich práce. Učitelé vedou soubory s vynikající znalostí metodicky práce s orchestrem, opírají se o vlastní dlouholeté zkušenost a samostudium. I přes skutečnost, že učební osnovy předmětů Komorní hra, Souborová hra a Orchestrální hra nejsou specifikovány pro jednotlivé ročníky a jsou psány velmi obecně, je výuka realizována na výborné úrovni.

Cílem teoretické části hodiny hudební nauky ve druhém ročníku byla intervalová a rytmická analýza písně. Žáci určovali a pojmenovávali intervaly mezi jednotlivými tóny písně, určovali opakující se rytmické útvary. V motoricko-rytmické přípravě hrou na tělo, která je důležitou přípravou pro rytmickou hru na hudební nástroje si žáci osvojovali procítění rytmu a tempa, zdokonalovali koordinaci svých pohybů. Na podkladu písně žáci procvičovali čtyřtaktové modely, které se opakovaly podle hudební formy. Žáci se tak učí intuitivně vnímat hudební formu, v tomto případě formu písňovou. Z projevu žáků bylo zřejmé, že tyto aktivity se v hodinách často praktikují. Na závěr žáci vyplnili hudební křížovku, kde použili znalosti základních hudebních pojmů. Hodina hudební nauky byla didakticky velmi dobře promyšlena a vystavena. Jednotlivé části (praktická melodicko-rytmická a hudebně teoretická) byly proporčně vyváženy a vhodně se střídaly. Žáci byli aktivní, pozorní po celou dobu výuky. Při výuce byla velmi efektivně využívána interaktivní tabule.

Žáci tanečního oboru se vzdělávají podle studijního zaměření Tvořivý tanec v celém průběhu studia v ZUŠ. Postupně se seznamují se základy tanečních technik prostřednictvím klasického tance, současného tance a tance lidového. Dostatečná pozornost je věnována taneční praxi, která se prolíná ostatními předměty. Samostatnou složkou je předmět Soubor, kde se vybraní žáci zaměřují na nácvik choreografie v rámci spolupráce s Městským dechovým orchestrem. Všechny sledované hodiny byly organizačně promyšlené, měly jasně stanoveny začátek i konec. Formy a metody byly pro žáky vhodně voleny a byly adekvátní požadovanému cíli výuky. Žáci si vědomě zdokonalovali pohyb jednoduchými i náročnějšími pohybovými vazbami a rovněž si zlepšovali fyzické dispozice. Orientovali se v prostoru, zvládali práci ve dvojicích, trojicích i skupinách. Ve většině případů prokazovali požadovanou technickou úroveň stanovenou vzdělávacími dokumenty. V případě potřeby jim byla poskytnuta vhodná podpora. Žáci se aktivně a se zájmem zapojovali do výuky, spolupráce s vyučující byla efektivní a podpořena jejím velmi dobrým názorným příkladem. V průběhu hodin byli žáci hodnoceni učitelkou slovně, sebehodnocení a vzájemné hodnocení, bylo využito podle potřeby. Závěrečné hodnocení vyučující s nezbytnou zpětnou vazbou bylo pro žáky motivující. S výjimkou jedné sledované hodiny byla použita reprodukováná hudba odpovídající tanečnímu stylu i mentalitě jednotlivých věkových skupin žáků. Formující se spolupráce s novým korepeticí byla do značné míry ovlivněna ne vždy vhodnou komunikací ze strany hudebního pedagoga, a naopak vyžaduje

intenzivnější vzájemnou komunikaci iniciovanou tanečním pedagogem. Celkový pozitivní dojem zvyšoval upravený vzhled žáků a jejich příprava na výuku, především jejich vhodný jednotný cvičební úbor. Ve všech hodinách byla patrná příjemná pracovní atmosféra se vzájemným respektem mezi žáky, i mezi žáky a vyučující.

V souladu s cíli formulovanými ve školním vzdělávacím programu jsou žáci výtvarného oboru soustavně a citlivě vedeni k autentickému projevu a rozvíjení svých výtvarných dovedností. Individuální přístup k žákům byl vhodně doplňován skupinovými formami výuky. Průběh vzdělávání vhodně doplňovala implementovaná práce s uměleckými díly využitými např. k motivaci či inspiraci tvůrčích činností. Praktická ateliérová výuka je tradičně doplňována receptivními činnostmi hlavně exkurzemi za výtvarným uměním. Větší tematické celky však nejsou uchopeny formou výtvarně-projektového vyučování. Tematicky adekvátně koncipovaným lekcím chyběla důslednější strukturace, včetně reflexe průběhu vyučovací jednotky a jejich tvůrčích výsledků. V průběhu lekcí žáci projevují standardní míru tvůrčí angažovanosti, stejně jako schopnost samostatného uvažování. V rámci výuky prostorových disciplín jednoznačně dominuje keramická tvorba na úkor jiných forem prostorové tvorby. Zmíněnou disproporcí je třeba v souladu s obecnými cíli výtvarného vzdělávání vyvážit.

V literárně-dramatickém oboru byli žáci dle povahy vyučovaného předmětu, tématu, obsahu probíraného učiva a s přihlédnutím k jejich věkovým a osobnostním rozdílům seznamováni s cíli krátkodobými, dle potřeby i s dlouhodobými. Výuka probíhala v příjemném pracovním klimatu se znatelnou důvěrou žáků k vyučujícímu. Do celkového pojetí vzdělávání literárně-dramatického oboru se výrazně promítá osobnost vyučující, která aktivně spolupracuje s místní profesionální scénou. Při náročné části týkající se obsahu jednotlivých výrazů vyučující vhodně žáky vedla k jejich pochopení. Při začleňování nových žáků do kolektivu byl výrazně zjevný citlivý přístup vyučující. V průběhu výuky žáci poskytovali k samostatně připraveným a prezentovaným etudám zpětnou vazbu obsahující pozitiva i negativa. Žáci zapojeni do vzájemného hodnocení byli vyučující citlivě podněcováni k prezentaci vlastních názorů. Žáci byli otevřeni a bez obav sdělovali své názory na předváděnou činnost spolužákem, či skupinou žáků. Zároveň pro jejich další činnost byla přínosná také zpětná vazba vyjádřena vyučující. V každém bloku byly dle potřeby či nutnosti uvážlivě a efektivně využity prvky všech forem hodnocení. Byl zjevný vstřícný a respektující přístup pedagoga k žákům a velmi dobré vzájemné vztahy mezi ním a žáky a žáky navzájem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Způsoby, zásady a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků má škola stanoveny ve školním vzdělávacím programu. Všichni sledovaní žáci, jak v individuální výuce, tak i v souborové hře, prokázali, že zvládají technickou i výrazovou stránku svých nástrojů na kvalitní úrovni, podle svých osobních schopností a předpokladů, v souladu se studijním plánem daným školním vzdělávacím programem. Výsledky práce žáků tanečního oboru celkově odpovídaly požadavkům stanoveným vzdělávacími dokumenty. Výuka tanečního oboru byla na velmi dobré úrovni. Povinná dokumentace obsahovala údaje prokazující vzdělávání žáků v tanečním oboru a plnění ročníkových výstupů školního vzdělávacího programu. Tvorba žáků výtvarného oboru je průběžně prezentována v určených prostorách školy a vhodně doplňuje interiéry jednotlivých učeben a sálů. Výsledky výtvarné činnosti adekvátně prostupují všechny prostory školní budovy a jsou tak nedílnou součástí tvůrčí atmosféry celé ZUS. Výtvarné práce jsou prezentovány také v mimoškolních prostorách. Žáci výtvarného oboru se pravidelně účastní prezentací, akcí a přehlídek spíše regionálního charakteru. Žáci dle délky, po kterou navštěvují výuku literárně-dramatického oboru, mají

zvládnuty dílčí výstupy dané školním vzdělávacím programem. Přínosem pro prezentování dosažených výsledků je účast žáků i v rámci mezioborové spolupráce na akcích Noc divadel a Chebské dvorky.

Škola se dlouhodobě aktivně podílí na programu Mezinárodního festivalu dechových orchestrů, kde v Městském dechovém orchestru žáci i absolventi zúročí získané dovednosti ve hře na nástroj, souborové hře a mají tak kvalitní míru srovnání svých dosažených výsledků. V rámci dechových hudeb škola dlouhodobě spolupracuje se základními uměleckými školami v České republice i školami obdobného typu na mezinárodní úrovni. Městský dechový orchestr při ZUŠ, který patří mezi přední soubory v České republice, koncertuje pravidelně doma, v Evropě i v zámoří. Předností orchestru je jemný a měkký zvuk.

Škola po distanční výuce a online ukázkami výsledků žáků opět navazuje na bohatou prezentaci všech oborů na místní úrovni s maximálním využitím bohaté historie města a regionálních tradic.

Závěry

Vývoj školy

- Vznik Akademie umění a kultury pro seniory.
- Obměna pedagogického sboru.
- Materiální obnova zázemí pro výuku jednotlivých oborů.
- Rozšíření souborové hry v hudebním oboru (soubor barokní hudby).

Silné stránky

- Bohatá nabídka žánrově různé komorní, souborové a orchestrální hry se značnou hodinovou dotací včetně nově založeného souboru barokní hudby.
- Prezentace výsledků žáků na veřejnosti, což je motivuje k dosahování dobrých výsledků.
- Fungující mezioborová spolupráce a součinnost vyučujících a jejich vstřícná komunikace s žáky.
- Dlouhodobá a pro žáky přínosná spolupráce školy s kulturními institucemi.
- Rovné příležitosti k zapojení každého žáka do kolektivu spolužáků.

Slabé stránky

- Očekávané výstupy (učební osnovy) nejsou stanovené pro jednotlivé ročníky ve více studijních zaměřeních ve všech oborech.
- Hospitační činnost v průběhu výuky vedení školy neprovádí, což je rizikem pro snížení kvality vzdělávání a efektivní přijímání opatření.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pozornost věnovat systematickému hodnocení průběhu vzdělávání vedením školy s důrazem na metodické a didaktické dovednosti pedagogů a kontrolu vedení třídní dokumentace.
- Sjednotit úroveň školního vzdělávacího programu rozčleněním očekávaných výstupů (učební osnovy) pro jednotlivé ročníky ve všech studijních zaměřeních.

- Trvale se soustředit na další vzdělávání pedagogů výtvarného oboru a tím rozšiřovat jejich metodické a didaktické kompetence.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Jindřicha Jindřicha s platností od 1. 9. 2021
2. Strategické cíle ZUŠ Cheb – dlouhodobé plány a vize bez datace
3. Školní matrika ve školním roce 2021/2022 vedena k datu inspekce
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2021/2022
5. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2021/2022
6. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2020/2021 a 2021/2022 k datu inspekce
7. Výroční zpráva o činnosti základní umělecké školy za školní rok 2020/2021
8. Webové stránky školy <http://www.zuscheb.cz/>
9. Personální dokumentace nově příchozích pedagogických pracovníků školy k datu inspekce
10. Žádost o povolení výjimky z počtu žáků v literárně-dramatickém oboru pro školní rok 2021/2022 a souhlas zřizovatele
11. Výpis usnesení RM č. 48/3/2018 z 8. 2. 2018 (potvrzení ve funkci ředitelů škol příspěvkových organizací Města Chebu)
12. Dokumentace BOZ vedená k datu inspekční činnosti
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků včetně osvědčení o jejich dalším vzdělávání
14. Školní řád, účinný od 1. 9. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marcela Orságová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marcela Orságová v. r.

Bc. Věra Weberová,
kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v. r.

MgA. Stanislava Juchelková,
odborník pro umělecké vzdělávání

MgA. Stanislava Juchelková v. r.

PhDr. Aleš Pospíšil, Ph.D.
odborník pro umělecké vzdělávání

PhDr. Aleš Pospíšil, Ph.D. v. r.

Mgr. Evžen Uher,
odborník pro umělecké vzdělávání

Mgr. Evžen Uher v. r.

Ve Zlíně 9. 6. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jiří Smitek,
ředitel školy

Jiří Smitek v. r.

V Chebu 2. 8. 2022